

دانشتنی‌های تجاری

مؤلف:

اسلام: انانی فر

پاییز ۱۳۹۸

سرشناسه	: دانیایی فر، مسلم، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: دانستنی های تجاری / مؤلف مسلم دانیایی فر.
مشخصات نشر	: اردبیل: نشر نایاب، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶ص
شابک	: ۳۰۰۰۰ ریال 6-130-202-622-978:
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: صادرات و واردات -- ایران
موضوع	: Foreign trade regulation -- Iran
موضوع	: بازرگانی بین المللی -- ایران
موضوع	: International trade-- Iran
موضوع	: گمرک -- ایران
موضوع	: Customs administration -- Iran
رده بندی کنگره	: HF۱۱۵۱
رده بندی دیویی	: ۳۸۲/۰۰۰۱
شماره کتایشناسی ملی	: ۵۸۰۰۰۰۴۹

دانستنی های تجاری

مؤلف: مسلم دانیایی فر

ناظر فنی: جعفر حمیدیان

لراح و صفحه آرا: مینا معرفت

وبلاستار ادبی: عابد کاظم پور

قطعه تیراژ: وزیری - ۱۰۰۰

ISBN:978-622-202-130-6

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات نایاب

ویراستار علمی: شهلا جاهد

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۲-۱۳۰-۶

چاپ و صحافی: افق

هرگونه چاپ و تکثیر (اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و تهیه CD) از محتویات این اثر بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است و متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

تماس با انتشارات: ۰۹۱۴۷۴۱۵۶۶۴-۰۴۵۳۳۸۴۲۹۴۱

www.nayabpress.ir

مشاوره جهت نشر: ۰۹۱۴۴۵۵۵۴۶۳

پیشگفتار

اطلاع‌رسانی و آگاهی از مبانی قانونی کشورها در عرصه تجارت جهانی یک اصل خدشه‌ناپذیر است. شناخت مقررات تجاری کشورمان برای دست‌اندرکاران بازرگانی خارجی، امروزه یک ضرورت ملی جلوه می‌کند. گمرک ایران در راستای اهداف و وظایف سازمانی و به عنوان مجری سیاست‌های بازرگانی خارجی و جهت ایجاد بستر مناسب کار و فعالیت در عرصه تجارت خارجی، زمینه لازم را برای آگاهی دست‌اندرکاران فراهم نموده است.

این مجموعه به منظور آشنائی بیشتر با وظایف گمرک و قوانین و مقررات مرتبط تهیه گردیده است. در نگارش مطالب این کتاب، سعی کردیم که از جدیدترین منابع و مقالات منتشر شده در حوزه گمرک استفاده کنیم. در رابطه با انتخاب مقالات و کتب برای استفاده در نگارش این کتاب، سعی کردیم که عناوینی را مطرح و بررسی کنیم که تأثیر بیشتری در کمک به فعالان این حوزه دارند؛ چرا که به علت محدود بودن اطلاعات در این حیطه، شناخت نسبتاً جامع در همه ابعاد و برای همگان شاید وجود نداشته باشد. پس با انتخاب چنین منابعی خواهیم توانست در راستای علم‌افزایی در این حیطه قدم برداریم.

بهترین کار برای مطالعه در چنین حیطه‌ای استفاده از به روزترین منابع می‌باشد، چرا که می‌توان در لابلای مطالب ذکر شده، مطالب جدیدی را استخراج کرد و مورد استفاده قرار داد. این کتاب دقیقاً بدین صورت نوشته شده است.

ما خود را از بهتر شدن کارمان بی‌نیاز نمی‌بینیم و بنابراین را معیاری ارزشمند برای توجه و ارزیابی کارهای خود می‌دانیم؛ چرا که این آراء مایه بهت شدن کارمان و در نتیجه رضایت بیشتر شما فرهیختگان خواهد بود. خوانندگان عزیز برای این منظور می‌توانید نظرات خود را از طریق ایمیل nayabpublishers@yahoo.com به ما انتقال دهید تا شانه دین تجدیدنظر بعدی بتوانیم کتاب را به شکل کامل‌تر و بهتری ارائه دهیم. در پایان از نشر نیاب که به چاپ این اثر همت گماشت، نهایت سپاس‌گزاری را داریم و برای آنان از باری تعالی مزید توفیق در خدمات علمی و فرهنگی مسئلت می‌کنیم.

مسلم دانایی‌فر

پاییز ۱۳۹۸

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول: سازمان جهانی گمرک ۱

- ۱ پیشینه تاریخی و چگونگی تشکیل
- ۴ الف) کنوانسیون تدبیر و به کارگیری نمائکلاتور واحد
- ۴ ب) کنوانسیون ورزش
- ۴ پ) کنوانسیون مورای هم کار گمرکی
- ۴ ج) کمیسیون خط مشی سازمان جهانی گمرک
- ۶ ح) مناطق جغرافیایی ساره ان جهانی گمرک
- ۸ خ) کمیته (اصلی) دائمی فنی سازمان جهانی گمرک
- ۱۸ ث) کمیته اصلی مبارزه با تخلفات گمرک
- ۲۱ د) کمیته اصلی فنی تعیین ارزش گمرکی
- ۲۵ چ) کمیته (نمائکلاتور) سیستم هماهنگ شده
- ۲۷ اقدامات مهم کمیته نمائکلاتور
- ۴۱ ل) کمیته اصلی آموزش سازمان جهانی گمرک
- ۴۲ ذ) روابط عمومی سازمان جهانی گمرک
- ۴۳ ر) دبیرخانه سازمان جهانی گمرک

فصل دوم: ساختار سازمان جهانی گمرک ۴۵

- ۴۷ ساختار دبیرخانه
- ۴۸ نحوه عضویت در سازمان
- ۴۸ وظایف و مأموریت سازمان جهانی گمرک
- ۴۹ کنوانسیون ها
- ۴۹ برنامه های راهبر سازمان جهانی گمرک

۵۰	جهانی شدن و تجارت بین الملل
۵۲	نقش سازمان جهانی گمرک در تجارت جهانی
۵۳	رکن اول: گمرک - گمرک
۵۴	رکن دوم: بخش گمرک با بازرگانی
۵۴	گمرک جمهوری اسلامی ایران
۵۷	برنامه های تحول بخش در نظام گمرکی
۵۸	راهکارهای پیشنهادی

فصل سوم: صادرات ۶۵

۶۵	عوامل مهم در صادرات
۶۶	بهره‌وری و نقش آن در صادرات غیرنفتی
۶۶	اقدامات مربوط به آغاز و پایان فرایند صادرات
۶۸	شیوه‌های برقراری جایزه تولیدات صادراتی
۷۰	ملاحظات و کمک های صادراتی از نظر مؤلف
۷۰	سیاست تعلیق
۷۲	تشویق از طریق بیمه اعتبار صادراتی
۷۴	گمرک در آئینه قوانین
۷۴	بخش های اصلی قانون امور گمرکی
۷۹	انواع برات
۸۰	واردات در مقابل صادرات
۸۱	شرایط تحویل (بر اساس مقررات اینکوترمز)
۸۳	ثبت سفارش کالا
۸۷	ساختار ایران کد
۸۹	تشریفات صادرات
۹۱	دریافت اعتبار اسنادی
۹۳	مراحل و تشریفات گمرکی
۹۵	خروج کالا از کشور

۹۷	 وحدت سیاست‌گذار و مجری
۹۹	 پروفرما و گواهی مبدأ
۱۰۱	 امکان تعیین ارزیاب و کارشناس خاص
۱۰۲	 تبانی ترخیص کار با شرکت نمونه‌بردار
۱۰۴	 سازمان‌های هم‌جوار گمرک
۱۰۴	 فرسایش زمانی
۱۰۶	 امکان تبانی و تخلف
۱۰۷	 الزام به تأیید اسناد یک کالا با واردکنندگان مختلف
۱۰۸	 فرسایش زمانی در محموله‌های موردی

۱۰۹ فصل چهارم: واردات

۱۰۹	 واردات و اهداف آن
۱۱۰	 سیاست‌های وارداتی کشور
۱۱۳	 واردات قطعی کالا بدون انتقال ارز
۱۱۴	 واردات در مقابل صادرات (واردات با ارز صادرات)
۱۲۱	 اعاده کالا به خارج از کشور (مرجوعی)
۱۲۲	 سیاست‌های تهدیدی جهت کاهش واردات
۱۲۲	 نقش تدابیر گمرکی
۱۲۳	 نقش‌های گمرک
۱۲۳	 الف) نقش گمرک از جنبه مالی
۱۲۳	 ب) نقش گمرک از جنبه اقتصادی
۱۲۴	 حقوق گمرکی
۱۲۴	 سود بازرگانی
۱۲۵	 عوارض گمرکی
۱۲۵	 هزینه‌های گمرکی
۱۲۶	 تعرفه
۱۲۶	 تاریخچه تشکیل انواع نمائکلاتورهای گمرکی

فصل پنجم: ترانزیت..... ۱۲۹

۱۲۹.....	ترانزیت گمرکی
۱۳۰.....	ترانزیت خارجی
۱۳۰.....	کنوانسیون گمرکی درباره ورود موقت وسائط نقلیه
۱۳۱.....	دفترچه «کارنه دوپاساژ»
۱۳۲.....	دفترچه تریپتیک
۱۳۳.....	دفترچه دیپتیک
۱۳۴.....	کنوانسیون A.T.A
۱۳۵.....	کنوانسیون گمرکی T.I.P
۱۳۶.....	ترانزیت داخلی

فصل ششم: کارنه دوپاساژ، تریپتیک یا دیپتیک..... ۱۳۷

۱۳۷.....	کارنه دوپاساژ، تریپتیک یا دیپتیک
۱۴۰.....	دفترچه دیپتیک
۱۴۱.....	سند خروجی تریپتیک
۱۴۱.....	دفترچه تریپتیک
۱۴۲.....	مندرجات وله ورودی دفترچه تریپتیک
۱۴۳.....	اهداف اولیه سیستم تیر
۱۴۴.....	اصطلاحات بازرگانی خارجی

فصل هفتم: اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران..... ۱۴۷

۱۴۷.....	الف) تشکیل اتاق بازرگانی در ایران
۱۴۸.....	ب) اهداف اتاق بازرگانی در زمان تأسیس
۱۴۹.....	پ) تصویب قانون اتاق تجارت و تغییر نام آن
۱۴۹.....	ت) ادغام اتاق‌ها و تشکیل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن
۱۴۹.....	ث) وظایف اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
۱۵۰.....	ج) نحوه انتخاب هیئت رئیسه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن

منابع و مأخذ..... ۱۵۱

الف) منابع فارسی ۱۵۱

ب) منابع انگلیسی ۱۵۵

www.ketab.ir